

2008-06-23, Kibera Slum, Nairobi, Kenya

Jag har vid tidigare besök i Kenya bl.a. besökt Nairobis äldsta och enligt många det mest våldsamma slumområdet Mathare men det jag idag fått uppleva i området Kibera är i flera avseenden än jävligare om det nu finns grader i helvetet. I Kibera lever uppskattningsvis 1 miljon människor på mindre än 3 kvadratkilometer. Här bär, enligt hjälparbetare verksamma i området, ca 50% på HIV/Aids och så många som 60% på Tuberkulos. Mer än hälften av de som lever här är ensamstående kvinnor med barn och i princip alla saknar fast inkomst och svälter i varierande grad. Svälten är naturligtvis ett problem i sig självt men dessutom behöver de hundratusentals människorna i området som bär på HIV mat för att bromsmedicinerna ska fungera så behovet av föda är på så vis dubbelt.

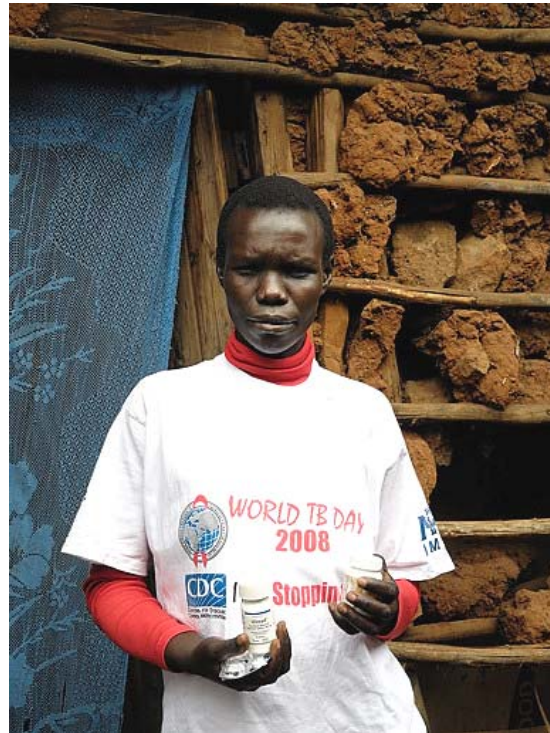
Förutom svälten lider området av enorma sanitära problem. I Kibera finns inget fungerande avloppsnät och ingen sophantering värd namnet. Att gå i Kibera är att gå i mänsklig avföring och sopor. I området är "Flying Toilets" ett vedertaget begrepp och har sin förklaring i det faktum att det är vanligt förekommande att människorna som lever i området, i brist på toaletter, gör sina behov i plastpåsar vilka sedan kastas ut från bostaden där de blir liggande tills regnet förflyttar dem till någon annan plats i området. Jag har sett mycket men detta är det värsta jag någonsin upplevt i fråga om sanitetsproblem. I Kibera finns alla kenyas 42 olika etniska grupper representerade. Precis som i Mathare blev människor tillhörande folkgruppen Kikuyu hårt ansatta efter presidentvalet tidigare i år. I Kibera har den tidigare presidentkandidaten och nuvarande premiärministern Raila Odinga närmast fanatiska anhängare. Odingas anhängare fördrev de flesta av de som var/är anhängare till president Kibaki från området. Inne på det område som angränsar till Kibera och där IMC (International Medical Corps) har sin verksamhet träffade jag Ruth som tillhör folkgruppen Kikuyu och är en av de som tvingades fly ut ur Kibera. Hon berättade att den tältförläggning som sattes upp för de människor som benämns IDPs (Internally Displaced Person) och som i början av året fördrevs från Kibera för ca en månad sedan togs ned eftersom läget i området ansågs som tillräckligt lugnt. Detta är en sanning som inte delas av Ruth och de övriga fördrivna. Ruth säger att hon inte ens kan gå in i området utan att riskera att våld utövas mot henne och de övriga tillhörande Kikuyu. Detta verifieras av Frank och Antony som båda jobbar för IMC, de säger att inte ens hjälparbetare som tillhör "fel etnisk grupp" kan vistas i Kibera.

Kibera består av 13 "stadsdelar" som för en oinvigd i de flesta fall är helt omöjliga att särskilja. Jag passerade igenom 7 av dessa områden under mitt besök utan att märka de gränser som är så tydliga för de människor som lever sina liv här. Utan hjälp skulle jag gå vilse bland alla tusentals gränder. Dessutom är det helt uteslutet att en främling, oavsett om han är vit Gäddeholmsbo eller svart och lever i Nairobi, skulle klara sig mer än 10 minuter på egen hand utan att bli utsatt för våld. I vissa delar av Kibera går inte ens polis och säkerhetsstyrkor in efter mörkrets inbrott. För en oinitierad som jag är det omöjligt att veta om fem yngre män som står och hänger vid en liten träbro bara är några yngre grabbar med

brist på sysselsättning eller om det är tungt beväpnade gängmedlemmar som helst av allt vill råna dig. De civilklädda poliser som eskorterade mig visste att det var beväpnade gängmedlemmar för de hade beskjutit varandra vid ett tidigare tillfälle. Maktbalans är viktigt i Kibera. En av de välbeväpnade män som eskorterade mig pekade på en kille i 25-års åldern och berättade att han är efterlyst för mord. Platser som Kibera utgör ofta gömställe/tillhåll för efterlysta tungt kriminella.

Under min vandring i området besökte jag Rehema Nafula i hennes hem. Rehema är i 30-års åldern och bär på både HIV och Tuberkulos. Hon visade mig de tre olika bromsmediciner som delas ut till henne och andra smittade kostnadsfritt av IMC. Hon har en pojke som är 10 år och som blivit utslängd från skolan för att hon inte har pengar till skolavgiften som är 100 kr/månad. Dessutom har hon en son som fyller tre år i augusti och även han bär på HIV. Rehema blev smittad av sin man. Sedan det kom till hans kännedom att hon smittats lämnade han henne. Hennes familj har förskjutit henne eftersom hon är "en dålig kvinna". Rehema arbetar i bland som volontär åt IMC och får för det lite mat när det finns. På min fråga hur hon får pengar att betala hyran på 100 kr/månad för sitt ler- och kartongskjul svarar hon att hon brukar få några shilling (10 shilling = 1 kr) av berusade män på någon bar ibland. Hon vill inte säga det rakt ut men det framgår med all tydlighet att det är prostitution som ger henne och sönerna tak över huvudet. Jag frågar hur hon tror att livet ser ut för sönerna om 10 år. Hon svarar att hon inte har några planer för sina pojkar.

Jag besöker även Elisabeth som i sin famn håller en pojke som endast är sex dagar gammal. Han föddes 16/6 och hans mamma dog dagen efter förlossningen av Aids. Fadern är okänd. Pojken har ännu inte fått något namn och mamman är ännu inte begravd eftersom ingen har råd att betala transport och begravning. Sannolikheten att även denna lilla pojke bär på HIV är 50%, efter 18 månader kan han testas med tillförlitligt resultat. Vem som ska ta hand om honom är inte klart men en sak är säker; mormor Elisabeth har inte råd.

Tillbaka vid IMCs testklinik för HIV och TBC träffar jag även Reagan Odhiambo som är 18 år och familjeförsörjare sedan fadern dog när han var 12 år och modern dog förra året. Han lever i Kibera med sin 10-åriga syster som har både HIV och TBC. Han kommer till IMCs platskontor varje vecka för att få mat om det finns något för IMC att dela ut. Veckans ranson bestod av 2 kg ris, 2 kg majs mjöl, 1 kg gröna bönor samt olja för matlagningen. Frank som arbetar för IMC med HIV och TBC smittade personer berättar att Reagan får maten för att hans lillasyster ska kunna tillgodogöra sig bromsmedicinerna.

Kibera är en jävligt galen plats. Jag högaktar alla hjälparbetare som är verksamma i området. I Kibera gör små insatser stor skillnad.